Úradný vestník
Európskej únie

SK
Séria L

2026/2387

3.11.2026

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2026/2387

z 21. októbra 2026,

ktorým sa zriaďuje Program pre agilné a rýchle inovácie v oblasti obrany (AGILE) a ktorým sa menia nariadenia (EÚ) 2024/795 a (EÚ) 2026/467

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 173 ods. 3,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ([1]),

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom ([2]),

keďže:

(1) Návrat vojny vysokej intenzity v podobe nevyprovokovanej a neodôvodnenej útočnej vojny Ruska proti Ukrajine predstavuje pre Úniu hrozbu, ktorá si vyžaduje značné a trvalé zvýšenie kapacít členských štátov na posilnenie ich obranných spôsobilostí a obrannej pripravenosti. Dlhodobé zhoršovanie regionálnej a globálnej bezpečnosti si vyžaduje hĺbkovú transformáciu európskej obrannej technologickej a priemyselnej základne (ďalej len „EDTIB“), aby sa zabezpečila jej schopnosť dodávať inovačné obranné výrobky vrátane technológií, ktoré potrebujú ozbrojené sily členských štátov v dostatočnom množstve a v požadovanom časovom rámci, najmä v časoch vojny.

(2) Hlavy štátov alebo predsedovia vlád členských štátov sa na zasadnutí 11. marca 2022 vo Versailles zaviazali posilniť európske obranné spôsobilosti, zvýšiť výdavky členských štátov na obranu, zintenzívniť spoluprácu prostredníctvom spoločných projektov a spoločného obstarávania obranných spôsobilostí, odstrániť nedostatky, podporiť inovácie, ako aj posilniť a rozvíjať európsky obranný priemysel.

(3) Inovácie majú pre dosiahnutie a podporu obrannej pripravenosti Európy zásadný význam, a to najmä v dnešnej ére stupňujúcich sa hrozieb, systémovej konkurencie a geopolitickej rivality. Šírenie hrozieb vyvolalo medzinárodné preteky v zbrojení a globálnu technologickú súťaž, pričom vznikajúce prelomové technológie v oblastiach, ako je umelá inteligencia, kvantové technológie, robotika, kybernetické technológie a vesmír, zohrávajú rozhodujúcu úlohu pri udržiavaní si strategickej výhody a zaisťovaní vierohodného odstrašenia. Dosiahnutie uvedených cieľov si vyžaduje rýchle testovanie, overovanie a integráciu týchto technológií do obranných spôsobilostí, ako aj nepretržitú spoluprácu s technologickým a inovačným ekosystémom.

([1]) Ú. v. EÚ C, C/2026/3556, 22.7.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/3556/oj.
([2]) Pozícia Európskeho parlamentu zo 6. októbra 2026 (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady z 12. októbra 2026.

(4) Útočná vojna Ruska proti Ukrajine ukazuje, ako rýchlo sa obranné technológie vyvíjajú. Inovačné cykly sa zrýchľujú, čo znamená, že obranné výrobky sa musia rýchlo a neustále prispôsobovať. Uvedené zmeny pretvárajú aj dynamiku na bojisku a zdôrazňujú operačný význam nízkonákladových a softvérových riešení, ktoré sa dajú rýchlo iterovať a nasadzovať, okrem iného vrátane bezpilotných autonómnych systémov, ako aj súvisiaceho softvéru, senzorov, komunikačných systémov a technológií na boj proti bezpilotným autonómnym systémom. Malé a stredné podniky (ďalej len „MSP“) vrátane inovačných startupov a scaleupov, ktoré majú často civilné zázemie, zohrávajú kľúčovú úlohu pri podpore ukrajinskej obrany a ozbrojených síl. Uvedení noví aktéri v oblasti obrany prinášajú rýchlejšie inovácie, väčšiu flexibilitu, nákladovo efektívne riešenia a nové praktické nápady a procesy. V dôsledku toho sa stávajú hnacou silou transformácie EDTIB. V spoločnej bielej knihe Komisie a vysokej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku z 19. marca 2025 o európskej obrannej pripravenosti 2030 sa zdôrazňuje význam silného technologického inovačného ekosystému. Je nevyhnutný na to, aby európsky obranný priemysel, členské štáty a pridružené tretie krajiny dokázali držať krok s rýchlo sa meniacim charakterom moderného vedenia vojny, v rámci ktorého sa schopnosť identifikovať, prispôsobovať a nasadzovať vznikajúce technológie rýchlo stala hlavnou operačnou požiadavkou.

(5) Na zabezpečenie komplexnej podpory spoločného výskumu a vývoja obranných výrobkov zriadila Únia Európsky obranný fond. Cieľom Európskeho obranného fondu s rozpočtom 7,3 miliardy EUR v rámci viacročného finančného rámca na roky 2021 – 2027 je podporovať konkurencieschopnosť, efektívnosť, spoluprácu a inovačnú kapacitu EDTIB, ako aj znížiť jej fragmentáciu. Európsky obranný fond ako jeden z najväčších obranných programov v oblasti výskumu a vývoja v Európe podporuje spoločný vývoj najzložitejších obranných systémov, ktoré by si žiadny členský štát nemohol dovoliť vyvíjať sám. Podporuje aj rozvíjanie nových európskych dodávateľských reťazcov v oblasti obrany. V rámci Európskeho obranného fondu bol v roku 2022 zriadený program EÚ pre inovácie v oblasti obrany (ďalej len „program EUDIS“) na poskytovanie cielenej podpory netradičným aktérom v oblasti obrany, najmä MSP, a na znižovanie prekážok vstupu na trh. Program EUDIS zahŕňa niekoľko iniciatív, ako sú cielené výzvy v oblasti výskumu a vývoja, služby na akceleráciu podnikania a sprostredkovateľské služby, programovacie maratóny a kapitálové financovanie, ktoré predstavujú približne 20 % každoročne vyčleneného rozpočtu Európskeho obranného fondu. Uvedené opatrenia prispeli k rozšíreniu EDTIB a podpore inovačných kapacít v oblasti obrany v celej Únii. Iniciatíva BraveTech EU v rámci Európskeho obranného fondu navyše poskytuje ďalšiu podporu inovátorom v oblasti obrany a ponúka im postupný prístup k financovaniu spolu s testovaním technológií a iteratívnymi vývojovými cyklami. Zameriava sa na vývoj riešení založených na obranných potrebách, ktoré identifikovala Ukrajina, čím poskytuje ukrajinskému priemyslu priamu príležitosť spolupracovať s inovátormi v oblasti obrany z Únie.

(6) Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/695 ([3]) a (EÚ) 2024/795 ([4]) umožňujú, aby Akcelerátor Európskej rady pre inováciu (ďalej len „EIC“) podporoval technológie dvojakého použitia a stimuloval investície do obranných technológií v rámci Platformy strategických technológií pre Európu (ďalej len „platforma STEP“). Nad rámec uvedeného sa týmto nariadením umožňuje priama podpora EIC pre obranné technológie vo forme priameho kapitálového financovania.

(7) Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2025/2653 ([5]) sa zaviedli obranné technológie ako štvrtá oblasť investícií v rámci platformy STEP spolu s biotechnológiami, digitálnymi technológiami a čistými technológiami. V nariadení (EÚ) 2024/795 sa stanovuje udelenie pečate suverenity projektom, ktoré spĺňajú minimálne požiadavky na kvalitu stanovené v programoch uvedených v danom nariadení. Pečať suverenity sa má používať ako značka kvality, ktorou sa ponúka možnosť získať finančné prostriedky v rámci iných programov Únie, či už celkovo, kumulatívne alebo kombinovane, alebo od členských štátov. Na to, aby projekty, ktoré spĺňajú minimálne požiadavky na kvalitu stanovené v tomto nariadení, boli oprávnené na pečať suverenity, nariadenie (EÚ) 2024/795 by sa malo zmeniť tak, aby sa program zriadený týmto nariadením zahrnul do zoznamu oprávnených programov.

([3]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/695 z 28. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie, stanovujú jeho pravidlá účasti a šírenia a zrušujú nariadenia (EÚ) č. 1290/2013 a (EÚ) č. 1291/2013 (Ú. v. EÚ L 170, 12.5.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj).

([4]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/795 z 29. februára 2024, ktorým sa zriaďuje Platforma strategických technológií pre Európu (platforma STEP) a mení sa smernica 2003/87/ES a nariadenia (EÚ) 2021/1058, (EÚ) 2021/1056, (EÚ) 2021/1057, (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) č. 223/2014, (EÚ) 2021/1060, (EÚ) 2021/523, (EÚ) 2021/695, (EÚ) 2021/697 a (EÚ) 2021/241 (Ú. v. EÚ L, 2024/795, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj).

([5]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2025/2653 z 19. decembra 2025, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) 2021/694, (EÚ) 2021/695, (EÚ) 2021/697, (EÚ) 2021/1153 a (EÚ) 2024/795, pokiaľ ide o stimulovanie investícií do obrany v rozpočte Únie na účely vykonávania plánu ReArm Europe (Ú. v. EÚ L, 2025/2653, 22.12.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2653/oj).

(8) Nariadením (EÚ) 2025/2653 sa zároveň zaviedli cielené zmeny nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/697 ([6]), najmä pokiaľ ide o opatrenia týkajúce sa prelomových obranných technológií. Tieto zmeny konkrétne umožňujú vymedziť v pracovnom programe najvhodnejšie podmienky účasti a kritéria na vyhodnotenie návrhov a výberových postupov a postupov udeľovania pre každú výzvu na predkladanie návrhov projektov. Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2026/2382 ([7]) sa navyše zaviedli ďalšie zmeny nariadenia (EÚ) 2021/697, ktorými sa táto možnosť rozšírila na všetky výzvy vyhlásené v rámci Európskeho obranného fondu, najmä na výzvy zamerané na MSP.

(9) Okrem podpory poskytovanej prostredníctvom existujúcich nástrojov Únie by sa mal zriadiť nový program (ďalej len „program“) na poskytovanie rýchlej, agilnej a cielenej podpory MSP pri vývoji inovačných obranných riešení a na zabezpečenie ich rýchleho dodávania členským štátom a pridruženým tretím krajinám so zameraním na nákladovú efektívnosť. Program by sa mal zamerať na podporu rýchleho vývoja vznikajúcich prelomových obranných výrobkov vrátane komponentov potrebných na ich výrobu až po vysokú úroveň technologickej pripravenosti vrátane prispôsobenia civilných technológií na obranné účely. V programe by sa mali riešiť najnaliehavejšie potreby rozvoja spôsobilostí členských štátov a pridružených tretích krajín, pričom by sa mali zohľadniť priority v oblasti spôsobilostí určené v kontexte spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky (ďalej len „SZBP“) a prioritné oblasti spôsobilostí určené na úrovni Únie, ako aj normy NATO a iné príslušné normy, s osobitným zameraním na nízkonákladové riešenia v oblasti obrany. Programom by sa mali takisto urýchliť inovačné cykly vznikajúcich prelomových obranných výrobkov, zosúladiť ich vývoj s naliehavými potrebami členských štátov a pridružených tretích krajín a zároveň využiť inovačný potenciál obranného priemyslu Únie ako celku. Malo by sa ním tiež podporovať zavádzanie takýchto výrobkov zo strany členských štátov, pridružených tretích krajín a hlavných dodávateľov, podporovať rozširovanie riešení vyvinutých zo strany MSP v celej Európe a ich integrácia do cezhraničných dodávateľských reťazcov v sektore obrany a posilnenie bezpečnosti dodávok obranných výrobkov v rámci Únie, čím sa v konečnom dôsledku znížia strategické závislosti a prispeje k posilneniu technologického náskoku a operačných spôsobilostí členských štátov.

(10) Na zabezpečenie účinného plnenia rozpočtu Únie bude program v plnej miere dopĺňať existujúce nástroje Únie na podporu inovácií v oblasti obrany. V rámci programu EUDIS sa podporujú netradiční aktéri v oblasti obrany v širšom rámci Európskeho obranného fondu vrátane grantov na výskum a vývoj pre konzorciá a iných podporných opatrení zameraných na jednotlivé subjekty, ako napríklad podnikateľský akcelerátor a nadväzovanie kontaktov medzi podnikmi. Centrum pre inovácie v oblasti obrany EÚ (ďalej len „centrum HEDI“), ktoré riadi Európska obranná agentúra, podporuje spoluprácu medzi členskými štátmi zameranú na inovácie v oblasti obrany. Centrum HEDI pomáha prepájať podporu inovácií na úrovni Únie so spoločne identifikovanými potrebami v oblasti spôsobilostí štruktúrovaním inovačných činností na základe prevádzkových požiadaviek a prepojením sľubných riešení s testovaním, experimentovaním, zapojením používateľov a potenciálnymi cestami k využívaniu uvedených riešení. Prostredníctvom tohto prístupu centrum HEDI prispieva k tomu, aby podpora inovácií v oblasti obrany nebola len reakciou na vznikajúci technologický vývoj, ale aby bola zakotvená aj vo vojenskom význame a praktickom využívaní. EIC je kľúčovým inovačným programom Únie na identifikáciu, vývoj a rozširovanie novátorských technológií a prelomových inovácií. V nadväznosti na prijatie nariadenia (EÚ) 2025/2653 bude program EIC STEP Scale Up poskytovať priame kapitálové financovanie na pomoc spoločnostiam pôsobiacim v oblasti obrany a technológií dvojakého použitia pri rozširovaní ich inovácií. Program vypĺňa zreteľnú medzeru, keďže ponúkne zjednodušenú priamu podporu jednotlivým MSP pri vývoji inovačných riešení a zavádzaní uvedených riešení členskými štátmi a priemyslom s veľmi krátkymi lehotami udeľovania a jasným prepojením s potrebami členských štátov v oblasti spôsobilostí. Mal by preto Únii umožniť otestovať nové prístupy k podpore inovácií v oblasti obrany a zároveň dopĺňať existujúce nástroje Únie na rôznych úrovniach vyspelosti, v konzorciách rôznej veľkosti, v rôznych časových rámcoch a technologických oblastiach. Rýchly vývoj hrozieb v oblasti obrany si vyžaduje prechod na flexibilnejší prístup, ktorý umožní inovačným spoločnostiam, najmä MSP, rýchlo reagovať na zistené výzvy v oblasti spôsobilostí. V rámci programu by sa preto mali uprednostňovať inovačné činnosti založené na výzvach s rýchlymi iteratívnymi cyklami, ktoré priamo súvisia s prioritnými operačnými požiadavkami členských štátov.

([6]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/697 z 29. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje Európsky obranný fond a zrušuje nariadenie (EÚ) 2018/1092 (Ú. v. EÚ L 170, 12.5.2021, s. 149, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/697/oj).

([7]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2026/2382 z 21. októbra 2026, ktorým sa menia nariadenia (ES) č. 1907/2006, (ES) č. 1272/2008, (EÚ) č. 528/2012, (EÚ) 2019/1021 a (EÚ) 2021/697, pokiaľ ide o obrannú pripravenosť a uľahčenie investícií do obrany a podmienok pre obranný priemysel (Ú. v. EÚ L, 2026/2382, 3.11.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2026/2382/oj).

(11) Komisia by sa mala usilovať o maximalizáciu synergií medzi programami Únie na podporu inovácií. Na tento účel by mohla navrhnúť zrýchlené postupy medzi programom a inými príslušnými iniciatívami Únie, ako je EIC Akcelerátor, program STEP Scale Up a podnikateľský akcelerátor EUDIS. V relevantných prípadoch by sa v programe mali zvážiť aj potenciálne synergie s činnosťami NATO v oblasti obranných inovácií vrátane severoatlantického akcelerátora pre obranné inovácie NATO (DIANA).

(12) Program by sa mal usilovať o výrazné urýchlenie inovačných cyklov obranných výrobkov a technológií s vysokým prelomovým potenciálom vrátane tých, ktoré ešte nie sú dostupné na trhu, s cieľom zabezpečiť, aby ich koncoví používatelia mohli v plnej miere využívať a boli pripravené na použitie do jedného až troch rokov. Programom by sa malo v relevantných prípadoch zabezpečiť aj to, aby výrobky podporované v rámci programu zahŕňali primerané záruky kybernetickej bezpečnosti a kybernetickej odolnosti. Inovátorom by mal ponúkať čo najväčšiu flexibilitu pri navrhovaní nových riešení, a to aj vtedy, keď konajú ako jednotlivé právne subjekty, a zároveň umožňovať zadávanie konkrétnych úloh subdodávateľom alebo spoluprácu s inými subjektmi počas zavádzania.

(13) Pretrvávajúcou štrukturálnou výzvou pre európske MSP pôsobiace v obrannom priemysle je priepasť medzi úspešnou inováciou a operačným nasadením v ozbrojených silách členských štátov a pridružených tretích krajín. V záujme preklenutia tejto priepasti by program mal byť v súlade so skutočnými a prioritnými potrebami členských štátov a pridružených tretích krajín v oblasti obrany. Týmto spôsobom by sa malo podporovať zavádzanie inovačných riešení v ich ozbrojených silách a obrannom priemysle, najmä zo strany hlavných dodávateľov a subdodávateľov prvej úrovne. V rámci programu by sa mal zaviesť zrýchlený postup, ktorým sa Únii umožní podporovať testovanie a zavádzanie inovačných podporných mechanizmov, ktorými sa riešia najnaliehavejšie požiadavky na obrannú pripravenosť, a to v relevantných prípadoch aj na podporu prioritných oblastí spôsobilosti identifikovaných na úrovni Únie a Európskych projektov spoločného záujmu v oblasti obrany (EDPCI). V rámci programu by sa mal zaviesť zrýchlený proces prístupu k testovacím a experimentálnym zariadeniam v Únii a v relevantných prípadoch a s ich súhlasom aj v pridružených tretích krajinách.

(14) Programom by sa mali podporovať činnosti zahŕňajúce testovanie v teréne, experimentovanie a demonštrácie, a to vo vhodných prípadoch aj na základe prebiehajúcej práce Európskej obrannej agentúry. Týmito činnosťami by sa malo subjektom umožniť overiť inovačné riešenia v reálnych prevádzkových podmienkach, čím sa získa spätná väzba v reálnom čase, ktorú možno využiť na zdokonalenie a zlepšenie riešení prostredníctvom iteratívneho procesu. Aktívne zapojenie členských štátov a príslušných priemyselných subjektov, ako sú hlavní dodávatelia a subdodávatelia prvej úrovne, je kľúčové v každej fáze tohto procesu, a to od stanovenia požiadaviek na testovanie až po posúdenie preukázaných spôsobilostí. Uvedené zapojenie môže pomôcť vytvoriť presvedčivé signály dopytu a uľahčiť následné rozhodnutia o verejnom obstarávaní. Programom sa môže ďalej podporovať zavádzanie nových technológií a výrobkov agregáciou dopytu a využívaním inovačných mechanizmov verejného obstarávania, ako sú inovatívne partnerstvá. Na riešenie spoločných prevádzkových potrieb viacerých koncových používateľov možno vytvoriť aj spoločné platformy a služby.

(15) Vesmírne spôsobilosti sa stali nenahraditeľnými prostriedkami moderných obranných a bezpečnostných operácií, ktoré zabezpečujú kritické funkcie vrátane spravodajstva, sledovania a prieskumu, bezpečnej komunikácie, určovania polohy, navigácie a určovania času a včasného varovania. Okrem toho sa v dôsledku rastúcej závislosti ozbrojených síl od vesmírnych prostriedkov spolu so zvyšujúcou sa zraniteľnosťou vesmírnej infraštruktúry voči rôznym hrozbám stáva odolnosť a reakcieschopnosť európskeho vesmírneho sektora strategickou prioritou. To, že vesmírne technológie a služby majú dvojaké použitie, znamená, že inovácie vo vesmírnom sektore majú priamy a bezprostredný vplyv na obranné spôsobilosti a že dopyt v oblasti obrany môže urýchliť vývoj a komercializáciu európskych vesmírnych technológií. Programom by sa preto mal podporovať rozvoj inovačných obranných vesmírnych spôsobilostí alebo spôsobilostí využívajúcich vesmírne technológie, a to prostredníctvom zapojenia nových účastníkov a netradičných aktérov, s cieľom zvýšiť strategickú autonómiu Únie vo vesmíre a posilniť EDTIB. Zahŕňa to aj prispievanie k rozvoju budúcej vládnej služby na pozorovanie Zeme s autonómnymi, odolnými a obrannými spôsobilosťami na pozorovanie Zeme. Programom by sa mali podporovať aj činnosti v oblasti vesmíru s cieľom urýchliť využívanie obranných vesmírnych spôsobilostí zo strany členských štátov a Únie v súlade s Vesmírnym programom, Programom pre bezpečnú konektivitu alebo v súvislosti s činnosťami Satelitného strediska Európskej únie a zároveň zabezpečovať súlad s príslušnými iniciatívami Únie týkajúcimi sa vesmíru.

(16) S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania tohto nariadenia by sa mali na Komisiu preniesť vykonávacie právomoci schvaľovať pracovné programy a rozhodnutia o udeľovaní grantov. Uvedené právomoci by sa mali vykonávať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 ([8]).

(17) V súlade s článkom 153 ods. 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2024/2509 ([9]) môžu komisii pre vyhodnotenie pomáhať externí odborníci na základe rozhodnutia zodpovedného povoľujúceho úradníka. V záujme ochrany dôvernosti práce komisie pre vyhodnotenie by sa odchylne od článku 242 ods. 4 uvedeného nariadenia zoznam nezávislých odborníkov nemal zverejňovať.

(18) V pracovnom programe by sa mali uviesť výzvy na predkladanie návrhov, ktoré môžu mať formu výziev na riešenie osobitných obranných potrieb identifikovaných v koordinácii s členskými štátmi, a to prostredníctvom štruktúrovaného procesu zahŕňajúceho členské štáty, aby podporované projekty reagovali na skutočné a priorizované obranné potreby členských štátov. Uvedené osobitné obranné potreby by mali byť identifikované aj na základe priorít EÚ v oblasti spôsobilostí vyplývajúcich z plánu rozvoja spôsobilostí a vo vhodných prípadoch doplnených o nedostatky a príležitosti identifikované prostredníctvom koordinovaného ročného hodnotenia obrany. Do identifikácie výziev by mali byť úzko zapojení Európska obranná agentúra ako orgán zodpovedný za plán rozvoja spôsobilostí a ako hostiteľ centra HEDI a Európska služba pre vonkajšiu činnosť vrátane Vojenského štábu Európskej únie, ako aj zástupcovia pridružených tretích krajín. Komisia by mala takisto pri vymedzovaní výziev využívať na čisto poradné účely informácie od etablovaných aktérov obranného priemyslu a širšej EDTIB vrátane hlavných dodávateľov na formulovanie výziev s cieľom riešiť osobitné potreby v oblasti spôsobilostí orientované na misie za predpokladu, že takéto informácie neovplyvnia navrhovanie výziev na predkladanie návrhov spôsobom, ktorý by poškodzoval spravodlivú hospodársku súťaž alebo účasť nových aktérov v oblasti obrany, najmä MSP a inovačných startupov a scaleupov. Vo všetkých prípadoch by sa mali uprednostniť výzvy, ktoré majú čo najširšiu podporu členských štátov, odrážajú skutočný spoločný dopyt a strategické zosúladenie a prispievajú k obrannej pripravenosti Únie ako celku. V záujme pokrytia celej škály inovácií by mal program zahŕňať aj výzvy, ktoré sa zaoberajú širšími cieľmi zameranými na inovácie v oblasti obrany. Pri výbere projektov v rámci uvedených výziev by Komisia mala zaistiť, aby program prispieval k posilneniu obranných priemyselných kapacít v celej Únii a k riešeniu naliehavých aj trvalých hrozieb.

(19) Cieľom programu je podporovať inovačné úsilie netradičných aktérov v oblasti obrany, a najmä MSP. Poskytovaním cielenej podpory je snahou programu urýchliť zdokonaľovanie a dolaďovanie ich prelomových technológií a výrobkov a priblížiť tieto technológie a výrobky k trhu, čím sa v konečnom dôsledku posilní konkurencieschopnosť a rast týchto aktérov.

(20) Tretie krajiny, ktoré sú členmi Európskeho hospodárskeho priestoru, by mali mať možnosť zapojiť sa do programu ako pridružené tretie krajiny v rámci spolupráce zriadenej podľa Dohody o Európskom hospodárskom priestore ([10]), ktorá umožňuje vykonávanie programov na základe rozhodnutia prijatého podľa uvedenej dohody. Ukrajina by takisto mala mať možnosť zúčastňovať sa na programe ako pridružená tretia krajina v súlade s dohodou o pridružení medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu a ich členskými štátmi na jednej strane a Ukrajinou na strane druhej ([11]).

([8]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj).

([9]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2024/2509 z 23. septembra 2024 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie (Ú. v. EÚ L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

([10]) Ú. v. ES L 1, 3.1.1994, s. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/1994/1/oj.

([11]) Ú. v. EÚ L 161, 29.5.2014, s. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2014/295/oj.

(21) Útočná vojna Ruska proti Ukrajine spôsobila na Ukrajine obrovské škody. Ukrajina okrem toho stratila prístup na medzinárodné finančné trhy a zaznamenala výrazný pokles verejných príjmov, zatiaľ čo verejné výdavky sa výrazne zvýšili. V tejto súvislosti možno predpokladať, že Ukrajina bude mať v nadchádzajúcich rokoch značné potreby v oblasti financovania. Ukrajina preto nebude povinná finančne prispievať na program, aby sa k nemu mohla pripojiť. V dohodách o pridružení týkajúcich sa účasti na programe sa stanovia osobitné podmienky, ktorými sa riadi účasť Ukrajiny na programe.

(22) Keďže sa program zameriava na posilnenie inovačnej kapacity obranného priemyslu Únie, oprávnené na podporu by mali byť len právne subjekty, ktoré sú usadené v Únii alebo v pridružených tretích krajinách a ktoré nie sú kontrolované zo strany nepridružených tretích krajín ani subjektov z nepridružených tretích krajín. Na ochranu základných bezpečnostných a obranných záujmov Únie a jej členských štátov by sa okrem toho infraštruktúra, zariadenia, aktíva a zdroje príjemcov finančných prostriedkov Únie a subdodávateľov zapojených do akcií podporovaných z programu mali nachádzať na území členského štátu alebo pridruženej tretej krajiny počas celého trvania akcie a príjemcovia by mali mať ich výkonné riadiace štruktúry umiestnené v Únii alebo v pridruženej tretej krajine. Na ochranu uvedených základných bezpečnostných a obranných záujmov by sa tieto kritériá oprávnenosti mali uplatňovať aj na financovanie poskytované prostredníctvom verejného obstarávania.

(23) Z priebežného hodnotenia Európskeho obranného fondu vyplynulo, že administratívne zaťaženie a čas potrebný na poskytnutie záruk, keď je príjemca finančných prostriedkov Únie, ktorý je usadený v Únii a ktorý je kontrolovaný nepridruženou treťou krajinou alebo subjektom z nepridruženej tretej krajiny, nie sú zlučiteľné s rýchlosťou a flexibilitou potrebnou na účinné vykonávanie programu. S cieľom riešiť túto výzvu a uľahčiť rýchle vykonávanie programu by sa nemali povoliť výnimky zo zásady, že príjemcovia nesmú byť kontrolovaní subjektmi usadenými mimo Únie alebo mimo pridružených tretích krajín. Skúsenosti z predchádzajúcich programov obranného priemyslu takisto naznačujú, že poskytovanie záruk vedie k ďalšej zložitosti postupov a dlhším obdobiam hodnotenia, pričom je nepravdepodobné, že by odstránenie tejto výnimky významne ovplyvnilo počet oprávnených subjektov.

(24) S cieľom zabezpečiť, aby mohli členské štáty využívať špičkové technológie a inovácie, by mal byť program schopný poskytovať stimuly na prilákanie MSP usadených mimo Únie alebo pridružených tretích krajín, ktoré majú potenciál významne prispieť k dosiahnutiu cieľov programu. Každé takéto financovanie z prostriedkov Únie by malo byť podmienené tým, že dotknutý MSP je kontrolovaný členským štátom alebo pridruženou treťou krajinou alebo subjektom usadeným v členskom štáte alebo pridruženej tretej krajine, a tým, že tento MSP nie je usadený ani nemá svoje výkonné riadiace štruktúry umiestnené v Rusku alebo v krajinách podporujúcich útočnú vojnu Ruska proti Ukrajine, pričom sa zohľadní súčasný kontext, a najmä nevyprovokovaná a neodôvodnená útočná vojna Ruska proti Ukrajine.

(25) V obmedzenom počte prípadov by sa v pracovnom programe mali stanoviť určité postupy udeľovania, na základe ktorých by sa MSP mohli zúčastňovať na programe, aj keď ešte nespĺňajú požiadavky oprávnenosti týkajúce sa ich miesta usadenia alebo miesta usadenia ich výkonnej riadiacej štruktúry v Únii alebo pridruženej tretej krajine. Mechanizmus, ktorý sa v tomto nariadení označuje ako „stimulačná intervencia“, spočíva v tom, že sa u týchto príjemcov finančných prostriedkov Únie dočasne a podmienečne pozastaví uplatňovanie uvedeného kritéria oprávnenosti, ktoré by museli dodržať v lehote stanovenej v právnom záväzku, aby získali financovanie z prostriedkov Únie. Stimulačnou intervenciou by nemal byť dotknutý hlavný cieľ programu, ktorým je podpora MSP usadených v Únii alebo v pridružených tretích krajinách. Okrem toho sa môže poskytnúť financovanie z prostriedkov Únie na náklady na zmenu miesta usadenia týchto MSP alebo ich výkonných riadiacich štruktúr do Únie alebo pridruženej tretej krajiny. Finančné záujmy Únie by mali byť riadne chránené a platby by sa mali poskytovať až po splnení kritérií oprávnenosti do konca obdobia uvedeného v právnom záväzku. S cieľom zachovať cielenú a výnimočnú povahu tejto podpory by malo byť možné stanoviť v pracovnom programe stropy pre stimulačné intervencie a finančnú podporu na náklady na premiestnenie, a to z hľadiska celkového podielu finančného krytia, ako aj z hľadiska celkovej financovanie z prostriedkov Únie poskytnutej jednotlivým príjemcom.

(26) S cieľom umožniť, aby stimulačná intervencia dosiahla zamýšľaný účel, by malo byť možné odchýliť sa od kritéria oprávnenosti, podľa ktorého musia byť príjemcovia finančných prostriedkov Únie usadení a mať svoju výkonnú riadiacu štruktúru umiestnenú v Únii alebo v pridruženej tretej krajine, aby mohli získať financovanie z prostriedkov Únie, a to pod podmienkou, že uvedené financovanie je osobitne zamerané na uľahčenie dodržiavania týchto kritérií oprávnenosti, a to aj pokrývaním nákladov spojených s premiestnením spoločnosti alebo miesta usadenia jej výkonnej riadiacej štruktúry do Únie alebo do pridruženej tretej krajiny.

(27) Aby sa pri vykonávaní tohto nariadenia dodržali medzinárodné záväzky Únie a jej členských štátov, akcie týkajúce sa výrobkov, ktorých používanie, vývoj alebo výroba sú zakázané medzinárodným právom, by sa týmto programom nemali podporovať. V tejto súvislosti by mala oprávnenosť akcií týkajúcich sa vznikajúcich prelomových obranných výrobkov podliehať aj vývoju medzinárodného práva. Okrem toho by nemali byť oprávnené na podporu z programu akcie na vývoj smrtiacich autonómnych zbraní bez možnosti reálnej ľudskej kontroly nad rozhodnutiami o výbere cieľa a spustení útoku pri vykonávaní útokov na ľudí, a to bez toho, aby bola dotknutá možnosť poskytnúť financovanie z prostriedkov Únie na akcie na vývoj systémov včasného varovania a na protiopatrenia na obranné účely. Vzhľadom na rýchlosť potrebnú na vývoj inovačných a prelomových obranných technológií a celkový zámer programu prilákať MSP, startupy, scaleupy a netradičných aktérov v oblasti obrany by Komisia mala zabezpečiť, aby to pre žiadateľov nepredstavovalo neprimeranú administratívnu záťaž. Okrem toho by sa hodnotením tejto požiadavky nemali spôsobiť oneskorenia pri vykonávaní programu.

(28) Vzhľadom na to, že akcie podporované z programu je potrebné vykonávať v krátkom časovom rámci a zároveň minimalizovať administratívne zaťaženie žiadateľov, malo by sa používať financovanie, ktoré nie je spojené s nákladmi, alebo zjednodušené vykazovanie nákladov, ak sa financovanie z prostriedkov Únie poskytuje vo forme grantu. Vzhľadom na potrebu zabezpečiť rýchlu, dostupnú a na výsledky orientovanú podporu pre MSP vrátane inovačných startupov a scaleupov by granty v rámci programu mali mať vždy, keď je to možné, formu jednorazových platieb s cieľom znížiť administratívne zaťaženie, zvýšiť predvídateľnosť pre príjemcov finančných prostriedkov Únie a umožniť im sústrediť sa na dosiahnutie dohodnutých výstupov. Financovanie z prostriedkov Únie by sa malo poskytovať vo forme úhrady skutočných oprávnených nákladov, len keď ciele konkrétnej akcie nemožno dosiahnuť iným spôsobom.

(29) Fungovanie obranného priemyslu sa neriadi obvyklými pravidlami a obchodnými modelmi, ktorými sa riadia tradičnejšie trhy. Dopyt vychádza takmer výlučne zo strany vlád jednotlivých štátov, ktoré majú pod kontrolou aj celé obstarávanie obranných výrobkov a technológií vrátane vývozu. Obranný priemysel, najmä malí a netradiční inovátori v oblasti obrany, sa preto nezapája do významných inovačných projektov financovaných z vlastných zdrojov a všetky súvisiace náklady často financujú členské štáty a pridružené tretie krajiny. Uvedení aktéri navyše čelia pretrvávajúcim prekážkam v prístupe k financovaniu vrátane spolufinancovania, najmä súkromného financovania investícií, a to z dôvodu rizík, ktoré s takýmito investíciami spájajú účastníci trhu. Vzhľadom na naliehavú potrebu zvýšiť investície do inovácií v oblasti obrany je preto nevyhnutné mobilizovať verejné investície do obranného priemyslu Únie. Keďže by sa tieto opatrenia inak neuskutočnili, zdá sa opodstatnené, aby sa bez toho, aby bol dotknutý článok 193 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 financovanie z prostriedkov Únie mohlo poskytnúť na pokrytie až 100 % oprávnených nákladov na akcie oprávnené v rámci programu.

(30) V záujme ďalšieho zjednodušenia a urýchlenia postupu predkladania a hodnotenia návrhov by sa financovanie z prostriedkov Únie malo poskytovať prostredníctvom osobitného postupu hodnotenia, ktorý by zahŕňal určité kontroly po prijatí rozhodnutia o udelení. Žiadatelia by mali byť vyzvaní, aby návrhy predložili spolu s krátkym zhrnutím. Uvedené zhrnutie by sa malo vyhodnotiť pred úplným vyhodnotením návrhov na základe príslušných kritérií pre udelenie stanovených v pracovnom programe. Cieľom tohto prístupu je znížiť administratívne zaťaženie žiadateľov a čo najrýchlejšie poskytnúť finančnú istotu a zároveň prijať rozumnú mieru finančného alebo právneho rizika pre Úniu, ktorá je primeraná sledovaným cieľom. Finančné záujmy Únie by mali byť riadne chránené a pred ukončením záverečného vyhodnotenia by sa nemali poskytovať žiadne finančné prostriedky.

(31) S cieľom ešte viac zjednodušiť a urýchliť proces podávania a hodnotenia by malo byť možné odchýliť sa od určitých iných povinností uvedených v nariadení (EÚ, Euratom) 2024/2509. Mali by sa povoliť najmä výnimky z článkov 199, 201 a 203 uvedeného nariadenia, pokiaľ ide o obsah a posudzovanie žiadostí o grant, a z článku 170 ods. 1 písm. b) a c) a článku 170 ods. 2 uvedeného nariadenia, pokiaľ ide o postupy verejného obstarávania. Týmito výnimkami by sa malo umožniť prijatie rozhodnutí o udelení grantu a podpísanie dohôd o grante na základe predbežného posúdenia kritérií oprávnenosti a výberu, pričom by sa vo vhodných prípadoch mali opierať o čestné vyhlásenia žiadateľov a uchádzačov, a to aj pokiaľ ide o požiadavky na kontrolu, bez toho, aby sa v danej fáze vyžadovali podporné dokumenty. Okrem toho by sa lehoty na oznámenie výsledkov predbežného hodnotenia a na prijatie rozhodnutia o udelení grantu mali skrátiť a špecifikovať v pracovnom programe, čo Komisii umožní konať bezodkladne. Záverečné hodnotenie príslušných kritérií by sa však malo dokončiť do štyroch mesiacov od uplynutia lehoty na podávanie žiadostí. Finančné záujmy Únie by mali byť riadne chránené a platby by sa mali poskytovať až po dokončení záverečného vyhodnotenia.

(32) Alternatívou k tomuto zrýchlenému postupu hodnotenia a v záujme toho, aby Únia podporovala inovačné riešenia bez počiatočného umelého zúženia na konkrétnu formu podpory Únie alebo obmedzenia, by mal program umožňovať flexibilnejší a prístupnejší spôsob identifikácie, výberu a podpory inovačných projektov a nápadov, a to aj prostredníctvom postupov udeľovania nezávislých od nástrojov. V rámci uvedeného prístupu by sa nápady mali posudzovať a vyberať na základe ich prínosu k cieľom programu. Najvhodnejší a najúčinnejší nástroj plnenia rozpočtu v rámci programu, či už ide o grant, verejné obstarávanie alebo inú formu podpory, by sa mal určiť až po výberovom konaní, pričom by sa mali zohľadniť osobitné charakteristiky, požiadavky a prínosy konkrétneho projektu.

(33) V záujme zachovania atraktívnosti pre širšiu škálu potenciálnych žiadateľov a s cieľom odstrániť existujúcu medzeru v inovačnom cykle v oblasti obrany je potrebné a primerané umožniť, aby náklady, ktoré vznikli pred predložením žiadosti o grant, boli oprávnené na financovanie z prostriedkov Únie, ako sa stanovuje v článku 196 ods. 2 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509. Program sa zameriava na vývojové činnosti v neskorej fáze, ktoré preklenujú kritickú priepasť medzi komercializáciou a obstarávaním a približujú vznikajúce prelomové obranné výrobky k pripravenosti pre trh a operačnému nasadeniu. Inovačné podniky, najmä MSP, často iniciujú a samy financujú vývojové činnosti pred tým, ako sú k dispozícii formálne možnosti financovania. Tento prístup umožní programu podporovať akcie zamerané na kritické inovácie, ktoré sa začali až do troch mesiacov pred uzavretím výzvy na predkladanie návrhov a poskytnúť financovanie z prostriedkov Únie na urýchlenie ich dokončenia, čím sa zabezpečí včasné dosiahnutie výsledkov pri riešení najnaliehavejších výziev, ktorým čelia ozbrojené sily členských štátov a pridružených tretích krajín.

(34) V smernici Európskeho parlamentu a Rady 2009/81/ES ([12]) sa stanovuje osobitné oslobodenie od povinností pre zákazky zadávané v rámci určitých programov spolupráce zahŕňajúcich činnosti výskumu a vývoja. V nadväznosti na prijatie smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2026/2383 ([13]) sa v smernici 2009/81/ES objasňuje, že projekt výskumu a vývoja, ktorý riadia inštitúcie alebo orgány Únie a ktorý sa realizuje v súlade s pravidlami Únie a je financovaný z rozpočtu Únie, predstavuje program spolupráce, ktorý spoločne vykonávajú aspoň dva členské štáty, a môže pokračovať vo fázach nasledujúcich po fáze výskumu a vývoja. V takom prípade by sa výnimka mala dať uplatňovať aj na zákazky zadávané po týchto fázach. Toto oslobodenie sa vzťahuje najmä na zákazky zadávané v rámci projektov podporovaných z programu.

([12]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/81/ES z 13. júla 2009 o koordinácii postupov pre zadávanie určitých zákaziek na práce, zákaziek na dodávku tovaru a zákaziek na služby verejnými obstarávateľmi alebo obstarávateľmi v oblastiach obrany a bezpečnosti a o zmene a doplnení smerníc 2004/17/ES a 2004/18/ES (Ú. v. EÚ L 216, 20.8.2009, s. 76, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/81/oj).

([13]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2026/2383 z 21. októbra 2026, ktorou sa menia smernice 2009/43/ES a 2009/81/ES, pokiaľ ide o zjednodušenie transferov výrobkov obranného priemyslu v rámci EÚ a zjednodušenie obstarávania v oblasti bezpečnosti a obrany (Ú. v. EÚ L, 2026/2383, 3.11.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2026/2383/oj).

(35) V nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2026/467 ([14]) sa stanovuje pomoc Únie Ukrajine vo forme úveru na poskytovanie predvídateľnej, nepretržitej, flexibilnej a včasnej finančnej a hospodárskej pomoci s cieľom pomôcť uspokojiť finančné potreby vyplývajúce z útočnej vojny Ruska voči Ukrajine a nevyplatenia reparácií. V súlade s článkom 13 ods. 4 písm. f) uvedeného nariadenia výrobcovia a subdodávatelia zapojení do výroby výrobkov obranného priemyslu, ktorí splnili podmienky oprávnenosti v rámci určitých programov Únie v oblasti obrany rovnocenné s podmienkami oprávnenosti, ktoré sú stanovené v uvedenom nariadení, sa môžu považovať za výrobcov a subdodávateľov, ktorí spĺňajú podmienky oprávnenosti stanovené v uvedenom nariadení. Keďže program nebol v čase prijatia uvedeného nariadenia zriadený, je vhodné zmeniť uvedené nariadenie s cieľom stanoviť, že príjemcovia finančných prostriedkov Únie v rámci programu, ktorí splnili rovnocenné podmienky oprávnenosti sa môžu považovať za príjemcov, ktorí spĺňajú podmienky oprávnenosti podľa uvedeného nariadenia, ak následné zmeny nespochybňujú splnenie uvedených podmienok.

(36) V záujme zaručenia príslušnej úrovne bezpečnosti utajovaných skutočností by pri uzatváraní utajených dohôd o udeľovaní grantov a financovaní mali byť splnené minimálne normy pre priemyselnú bezpečnosť. Na tento účel a v súlade s uplatniteľnými vnútroštátnymi právnymi predpismi by členské štáty a pridružené tretie krajiny, na ktorých území sú príjemcovia finančných prostriedkov Únie usadení, mali vytvoriť bezpečnostný rámec pozostávajúci z bezpečnostných pokynov pre projekty a súvisiacich usmernení pre určovanie stupňa utajenia, v rámci ktorého by vykonávanie programu zahŕňalo informácie alebo by sa ním vytvárali informácie, ktoré si vyžadujú určitý stupeň utajenia.

(37) Toto nariadenie by sa malo uplatňovať bez toho, aby boli dotknuté pravidlá Únie v oblasti hospodárskej súťaže, najmä články 101 až 109 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a právne akty, ktorými sa uvedené články vykonávajú.

(38) Je vhodné stanoviť orientačné finančné krytie programu.

(39) V nariadení (EÚ, Euratom) 2024/2509 sa stanovujú pravidlá zostavovania a plnenia všeobecného rozpočtu Únie vrátane pravidiel, ktoré sa týkajú grantov, cien, nefinančných donácií, verejného obstarávania, nepriameho riadenia, finančnej pomoci, finančných nástrojov a rozpočtových záruk.

(40) V súlade s nariadením (EÚ, Euratom) 2024/2509, nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013 ([15]), nariadením Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 ([16]), nariadením Rady (Euratom, ES) č. 2185/96 ([17]) a nariadením Rady (EÚ) 2017/1939 ([18]) majú byť finančné záujmy Únie chránené primeranými opatreniami vrátane preventívnych opatrení, zisťovania, nápravy a vyšetrovania nezrovnalostí a podvodov, vymáhania stratených, neoprávnene vyplatených alebo zneužitých finančných prostriedkov a vo vhodných prípadoch ukladania administratívnych sankcií.

([14]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2026/467 z 24. februára 2026, ktorým sa vykonáva posilnená spolupráca na účely zriadenia úveru na podporu Ukrajiny na roky 2026 a 2027 (Ú. v. EÚ L, 2026/467, 26.2.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2026/467/oj).

([15]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013 z 11. septembra 2013 o vyšetrovaniach vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF), ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nariadenie Rady (Euratom) č. 1074/1999 (Ú. v. EÚ L 248, 18.9.2013, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj).

([16]) Nariadenie Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 z 18. decembra 1995 o ochrane finančných záujmov Európskych spoločenstiev (Ú. v. ES L 312, 23.12.1995, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1995/2988/oj).

([17]) Nariadenie Rady (Euratom, ES) č. 2185/96 z 11. novembra 1996 o kontrolách a inšpekciách na mieste, vykonávaných Komisiou s cieľom ochrany finančných záujmov Európskych spoločenstiev pred spreneverou a inými podvodmi (Ú. v. ES L 292, 15.11.1996, s. 2, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2185/oj).

([18]) Nariadenie Rady (EÚ) 2017/1939 z 12. októbra 2017, ktorým sa vykonáva posilnená spolupráca na účely zriadenia Európskej prokuratúry (Ú. v. EÚ L 283, 31.10.2017, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj).

(41) Konkrétne môže Európsky úrad pre boj proti podvodom (ďalej len „OLAF“) v súlade s nariadením (EÚ, Euratom) č. 883/2013 a nariadením (Euratom, ES) č. 2185/96 vykonávať vyšetrovania vrátane kontrol a inšpekcií na mieste s cieľom zistiť, či nedošlo k podvodu, korupcii alebo akémukoľvek inému protiprávnemu konaniu poškodzujúcemu finančné záujmy Únie. Európska prokuratúra môže v súlade s nariadením (EÚ) 2017/1939 vyšetrovať a stíhať podvody a iné protiprávne konanie poškodzujúce finančné záujmy Únie, ako sa stanovuje v smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1371 ([19]).

(42) V súlade s nariadením (EÚ, Euratom) 2024/2509 majú všetky osoby alebo subjekty, ktoré prijímajú finančné prostriedky Únie, v plnej miere spolupracovať pri ochrane finančných záujmov Únie, udeliť Komisii, úradu OLAF, Európskej prokuratúre a Európskemu dvoru audítorov nevyhnutné práva a prístup a zabezpečiť, aby rovnocenné práva udelili všetky tretie strany zúčastňujúce sa na implementácii finančných prostriedkov Únie.

(43) Vzhľadom na naliehavú potrebu podporovať kľúčové investície do obranných spôsobilostí, najmä do inovácií v oblasti obrany v kontexte naliehavých geopolitických výziev, je vhodné, aby toto nariadenie nadobudlo účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

(44) Vzhľadom na to, že program je navrhnutý tak, aby bol časovo a rozsahovo obmedzený, nemal by ním byť dotknutý žiadny budúci program ani nástroj Únie týkajúci sa podpory politiky v oblasti obranného priemyslu.

(45) Komisia by mala posúdiť účinnosť programu pri dosahovaní cieľov stanovených v tomto nariadení. V tomto posúdení by sa malo vyhodnotiť aj to, či by sa vykonávacie mechanizmy zavedené v rámci programu vrátane zrýchlených postupov udeľovania a flexibilných foriem podpory Únie mali rozšíriť, prispôsobiť alebo začleniť do budúcich programov Únie. Výsledky tohto hodnotenia by mali byť podkladom pre budúce rozhodnutia o podpore Únie pre MSP na inovácie v oblasti obrany. Na tento účel by Komisia mala vypracovať správu o vykonávaní programu vrátane informácií o úrovni účasti MSP, geografickom rozložení podporovaných subjektov v celej Únii a pridružených tretích krajinách, tematickom rozdelení podporovaných činností, rozdelení výdavkov podľa druhu akcie podporovanej v rámci programu, účinnosti zjednodušených postupov udeľovania v porovnaní s referenčnými hodnotami v existujúcich nástrojoch a súhrnných údajov o využívaní produktov financovaných z programu. Správa by sa mala predložiť Európskemu parlamentu a Rade. Vzhľadom na vysokorizikovú povahu a vysoký potenciál vznikajúcich prelomových inovácií v oblasti obrany by sa úspešnosť programu mala posudzovať na úrovni portfólia.

(46) Keďže cieľ tohto nariadenia, a to najmä posilnenie konkurencieschopnosti a inovačnej kapacity EDTIB v celej Únii, nemožno uspokojivo dosiahnuť na úrovni samotných členských štátov, ale z dôvodov rozsahu a účinkov programu pri podpore inovácií v oblasti obrany v celej Únii ho možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality stanovenou v uvedenom článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie uvedeného cieľa,

([19]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1371 z 5. júla 2017 o boji proti podvodom, ktoré poškodzujú finančné záujmy Únie, prostredníctvom trestného práva (Ú. v. EÚ L 198, 28.7.2017, s. 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1371/oj).

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Predmet úpravy

Týmto nariadením sa zriaďuje Program pre agilné a rýchle inovácie v oblasti obrany (ďalej len „program“) na obdobie od 1. januára 2027 do 31. decembra 2027 a stanovujú sa jeho ciele a rozpočet, formy financovania v rámci programu a pravidlá poskytovania takéhoto financovania.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

1. „právny subjekt“ je:

   a) právnická osoba zriadená a uznaná ako taká podľa práva Únie, vnútroštátneho alebo medzinárodného práva vrátane štruktúr pre európske zbrojné programy (ďalej len „SEAP“) zriadených v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2025/2643 ([20]), ktorá má právnu subjektivitu a spôsobilosť konať vo vlastnom mene, vykonávať práva a podliehať povinnostiam, alebo

   b) subjekt, ktorý nemá právnu subjektivitu podľa článku 200 ods. 2 písm. c) nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509;

2. „kontrola“ je schopnosť uplatňovať rozhodujúci vplyv na právny subjekt priamo alebo nepriamo prostredníctvom jedného alebo viacerých sprostredkovateľských právnych subjektov;

3. „obranný výrobok“ je akýkoľvek výrobok obranného priemyslu uvedený v prílohe k smernici Európskeho parlamentu a Rady 2009/43/ES ([21]), ako aj práce, dodávky a služby, ktoré priamo súvisia s uvedenými výrobkami, pokiaľ ide o akékoľvek a všetky zložky ich životného cyklu v zmysle článku 2 písm. c) smernice 2009/81/ES;

4. „vznikajúci prelomový obranný výrobok“ je vylepšený alebo úplne nový obranný výrobok:

   a) ktorý prináša radikálnu transformáciu vrátane zmeny paradigmy v koncepcii a vedení obranných záležitostí, a to aj nahradením existujúcich obranných technológií alebo znížením ich účinnosti alebo vedením k ich zastaranosti, a

   b) pri ktorom sa očakáva, že bude plne využiteľný v čase ukončenia akcie podporovanej v rámci programu;

([20]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2025/2643 zo 16. decembra 2025, ktorým sa zriaďuje Program pre európsky obranný priemysel a rámec opatrení na zabezpečenie včasnej dostupnosti a dodávok obranných výrobkov („nariadenie o EDIP“) (Ú. v. EÚ L, 2025/2643, 29.12.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2643/oj).

([21]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/43/ES zo 6. mája 2009 o zjednodušení podmienok pre transfery výrobkov obranného priemyslu v rámci Spoločenstva (Ú. v. EÚ L 146, 10.6.2009, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/43/oj).

5. „výkonná riadiaca štruktúra“ je orgán právneho subjektu ustanovený v súlade s vnútroštátnym právom a v náležitých prípadoch podliehajúci generálnemu riaditeľovi uvedeného subjektu, ktorý je oprávnený určovať stratégiu, ciele a celkové smerovanie právneho subjektu a ktorý vykonáva dohľad nad rozhodovaním vedenia právneho subjektu a monitoruje ho;

6. „výsledky“ sú akékoľvek hmotné alebo nehmotné účinky akcie podporovanej v rámci programu, napríklad údaje, know-how alebo informácie bez ohľadu na ich formu alebo povahu a bez ohľadu na to, či môžu alebo nemôžu byť chránené, ako aj všetky práva, ktoré sú s nimi spojené, vrátane práv duševného vlastníctva;

7. „malé a stredné podniky“ (ďalej len „MSP“) sú malé a stredné podniky v zmysle vymedzenia v článku 2 prílohy k odporúčaniu Komisie 2003/361/ES ([22]);

8. „podkladové informácie“ sú všetky informácie potrebné alebo užitočné na vykonávanie programu, ktoré vznikli pred akciou podporovanou v rámci programu alebo mimo jej rámca a boli poskytnuté a použité na účely uvedenej akcie;

9. „novonadobudnuté informácie“ sú údaje, know-how alebo informácie získané pri vykonávaní programu bez ohľadu na ich formu alebo povahu;

10. „subjekt z nepridruženej tretej krajiny“ je:

a) právny subjekt usadený v nepridruženej tretej krajine alebo

b) právny subjekt usadený v Únii alebo v pridruženej tretej krajine, ktorého výkonné riadiace štruktúry sú umiestnené v nepridruženej tretej krajine.

Článok 3

Ciele

1. Všeobecným cieľom programu je podporiť kapacitu MSP vrátane inovačných startupov a scaleupov, rýchlo inovovať, zabezpečiť rýchle dodávky vznikajúcich prelomových obranných výrobkov, so zameraním na nákladovú efektívnosť, s cieľom riešiť najnovšie a rýchlo sa vyvíjajúce výzvy, ktorým čelia ozbrojené sily členských štátov a pridružených tretích krajín, najmä tie, ktoré vyplývajú z útočnej vojny Ruska proti Ukrajine. Vďaka programu sa posilní konkurencieschopnosť európskej obrannej technologickej a priemyselnej základne (ďalej len „EDTIB“) a prispeje sa k posilneniu pripravenosti obranného priemyslu Únie a zároveň sa zníži strategická závislosť od nepridružených tretích krajín v rámci celého súboru obranných technológií.

2. Špecifickými cieľmi programu sú:

a) výrazne urýchliť inovačné cykly vznikajúcich prelomových obranných výrobkov vyvíjaných v celej Únii v MSP, pričom sa zohľadnia naliehavé potreby členských štátov a pridružených tretích krajín a využije sa inovačný potenciál priemyslu Únie ako celku, a

b) zvýšiť využívanie vznikajúcich prelomových obranných výrobkov vyvinutých v MSP zo strany členských štátov a pridružených tretích krajín, ako aj zo strany hlavných dodávateľov obranného priemyslu, systémových integrátorov a prvostupňových subdodávateľov, a to aj prostredníctvom špecializovaného nadväzovania kontaktov, čím sa podporí rozširovanie takýchto MSP v celej Európe, ich integrácia do cezhraničných dodávateľských reťazcov v sektore obrany, zvýši odolnosť a bezpečnosť dodávok na účely takýchto výrobkov, prispeje k rozvoju inovačnej kapacity v oblasti obrany v celej Únii, a v konečnom dôsledku posilní technologický náskok členských štátov.

([22]) Odporúčanie Komisie 2003/361/ES zo 6. mája 2003 o vymedzení mikropodnikov, malých a stredných podnikov (Ú. v. EÚ L 124, 20.5.2003, s. 36, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2003/361/oj).

Článok 4

Rozpočet

1. Predbežné finančné krytie na vykonávanie programu na obdobie od 1. januára 2027 do 31. decembra 2027 je 115 000 000 EUR v bežných cenách.

2. Rozpočtové záväzky, ktoré sa vzťahujú na činnosti trvajúce viac ako jeden rozpočtový rok, sa môžu rozdeliť na ročné čiastkové platby počas viacerých rokov.

3. Rozpočtové prostriedky možno do rozpočtu Únie na obdobie po roku 2027 zahrnúť na pokrytie nevyhnutných výdavkov a aby bolo možné riadiť akcie podporované v rámci programu, ktoré nebudú dokončené do konca programu, ako aj na pokrytie výdavkov na kľúčové prevádzkové činnosti a služby.

4. Finančné krytie uvedené v odseku 1 a sumy dodatočných zdrojov uvedené v článku 5 sa môžu použiť aj na technickú a administratívnu pomoc pri vykonávaní programu, ako sú prípravné, monitorovacie, kontrolné, audítorské a hodnotiace činnosti vrátane navrhovania, nastavenia, testovania, certifikácie, prevádzky a údržby systémov informačných technológií a platforiem na úrovni inštitúcie, a na informačné a komunikačné činnosti vrátane inštitucionálnej komunikácie o politických prioritách Únie a na všetku ostatnú technickú a administratívnu pomoc alebo výdavky na zamestnancov, ktoré vzniknú Komisii pri riadení programu.

Článok 5

Ďalšie zdroje

1. Členské štáty, inštitúcie, orgány a agentúry Únie, tretie krajiny, medzinárodné organizácie, medzinárodné finančné inštitúcie alebo iné tretie strany môžu na program alebo na ktorúkoľvek z jeho špecifických činností alebo cieľov uvedených v článku 3 tohto nariadenia sprístupniť dodatočné finančné či nefinančné príspevky. Dodatočné finančné príspevky predstavujú vonkajšie pripísané príjmy v zmysle článku 21 ods. 2 písm. a), d) alebo e) alebo článku 21 ods. 5 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509.

2. Zdroje pridelené členským štátom v rámci zdieľaného riadenia sa môžu na žiadosť dotknutého členského štátu presunúť na program za podmienok stanovených v príslušných ustanoveniach nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 ([23]). Komisia používa uvedené zdroje priamo v súlade s článkom 62 ods. 1 prvým pododsekom písm. a) nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 alebo nepriamo v súlade s článkom 62 ods. 1 prvým pododsekom písm. c) uvedeného nariadenia. Uvedené zdroje sa použijú v prospech dotknutého členského štátu. Ak Komisia v rámci priameho alebo nepriameho riadenia neprijme právny záväzok týkajúci sa dodatočných súm takto sprístupnených pre program, zodpovedajúce neviazané sumy sa môžu na žiadosť dotknutého členského štátu previesť späť na zdrojové programy v súlade s podmienkami stanovenými v nariadení (EÚ) 2021/1060.

([23]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde, Fonde na spravodlivú transformáciu a Európskom námornom, rybolovnom a akvakultúrnom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl, migráciu a integráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku (Ú. v. EÚ L 231, 30.6.2021, s. 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

Článok 6

Alternatívne, kombinované a kumulatívne financovanie

1. Program sa vykonáva v synergii s inými programami Únie. Na akciu, na ktorú sa poskytol príspevok z iného programu Únie, možno takisto poskytnúť príspevok v rámci programu pod podmienkou, že tieto príspevky nepokrývajú tie isté náklady. Na zodpovedajúci príspevok sa vzťahujú pravidlá príslušného programu Únie alebo sa na všetky príspevky môže vzťahovať jednotný súbor pravidiel ktoréhokoľvek z prispievajúcich programov Únie a môže sa uzavrieť jediný právny záväzok. Ak sa príspevok Únie zakladá na oprávnených nákladoch, kumulatívna podpora z rozpočtu Únie nepresiahne celkové oprávnené náklady na akciu a môže sa vypočítať na pomernom základe v súlade s dokumentmi, v ktorých sa stanovujú podmienky podpory.

2. Postupy udeľovania v rámci programu sa môžu v rámci priameho alebo nepriameho riadenia vykonávať spoločne s členskými štátmi, inštitúciami, orgánmi a agentúrami Únie, tretími krajinami, medzinárodnými organizáciami, medzinárodnými finančnými inštitúciami alebo inými tretími stranami pod podmienkou, že sú chránené finančné záujmy Únie. Uvedené postupy podliehajú jedinému súboru pravidiel a vedú k uzavretiu jediného právneho záväzku. Na tento účel môžu partneri v spoločnom postupe udeľovania sprístupniť na program zdroje v súlade s článkom 5 tohto nariadenia. Partneri môžu byť takisto v príslušných prípadoch poverení vykonávaním postupu udeľovania v súlade s článkom 62 ods. 1 písm. c) nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509. Na účely článku 153 ods. 3 uvedeného nariadenia môžu komisiu pre vyhodnotenie v rámci spoločných postupov udeľovania čiastočne tvoriť členovia, ktorí sú zástupcami partnerov v uvedených postupoch.

Článok 7

Tretie krajiny pridružené k programu

1. Na programe alebo konkrétnych akciách uvedených v článku 10 sa môžu v súlade s cieľmi stanovenými v článku 3 a platnými medzinárodnými dohodami alebo akýmikoľvek rozhodnutiami, ktoré boli prijaté podľa týchto dohôd a ktoré sa vzťahujú na príslušné krajiny, prostredníctvom úplného alebo čiastočného pridruženia k programu zúčastňovať tieto tretie krajiny:

a) členské štáty Európskeho združenia voľného obchodu, ktoré sú členmi Európskeho hospodárskeho priestoru;

b) Ukrajina v súlade s podmienkami stanovenými v Dohode o pridružení medzi Úniou a Ukrajinou.

2. Dohodami o pridružení týkajúcimi sa účasti na programe s krajinami uvedenými v odseku 1 sa:

a) zabezpečuje spravodlivá rovnováha medzi príspevkami tretej krajiny zúčastňujúcej sa na programe a prínosmi pre túto tretiu krajinu;

b) stanovujú podmienky účasti na programe vrátane výpočtu finančného príspevku na program a jeho všeobecné administratívne náklady, ktorý pozostáva z operačného príspevku a účastníckeho poplatku;

c) tretej krajine neudeľujú v rámci programu žiadne rozhodovacie právomoci;

d) zaručujú práva Únie na zabezpečenie správneho finančného riadenia a na ochranu jej finančných záujmov a

e) zabezpečuje ochrana záujmov Únie v oblasti bezpečnosti a verejného poriadku.

3. Na účely odseku 2 písm. d) pridružená tretia krajina:

a) udelí potrebné práva a prístup, ktoré sa vyžadujú podľa nariadení (EÚ, Euratom) 2024/2509 a (EÚ, Euratom) č. 883/2013;

b) zaručí vykonateľnosť rozhodnutí o presadzovaní práva, ktorými sa ukladá peňažný záväzok na základe článku 299 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“), a rozsudkov a uznesení Súdneho dvora Európskej únie a

c) zabezpečí, aby jej príslušné orgány spolupracovali s Európskou prokuratúrou pri vyšetrovaní a stíhaní trestných činov poškodzujúcich finančné záujmy Únie v súlade s uplatniteľnými medzinárodnými dohodami alebo inými uplatniteľnými predpismi.

Článok 8

Vykonávanie a formy financovania z prostriedkov Únie

1. Program sa vykonáva v súlade s nariadením (EÚ, Euratom) 2024/2509 v rámci priameho riadenia alebo v rámci nepriameho riadenia so subjektmi uvedenými v článku 62 ods. 1 písm. c) uvedeného nariadenia.

2. V súlade s nariadením (EÚ, Euratom) 2024/2509 sa financovanie z prostriedkov Únie môže poskytovať v akejkoľvek forme.

3. V súlade s článkom 196 ods. 2 druhým pododsekom písm. a) nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 sa finančné príspevky môžu, ak je to relevantné a potrebné na vykonávanie akcie podporovanej v rámci programu, vzťahovať na akcie, ktoré sa začali pred dátumom predloženia návrhu týchto akcií, ako aj na súvisiace vzniknuté náklady, pokiaľ sa uvedené akcie nezačali viac ako tri mesiace pred uzavretím výzvy na predkladanie návrhov a neboli dokončené pred podpísaním dohody o grante.

4. Ak sa financovanie z prostriedkov Únie poskytuje vo forme grantu, v súlade s nariadením (EÚ, Euratom) 2024/2509 má formu financovania, ktoré nie je spojené s nákladmi alebo so zjednodušeným vykazovaním nákladov. Keď je to možné, majú granty v rámci programu formu jednorazových platieb. Skutočné oprávnené náklady sa môžu uhradiť len vtedy, ak ciele akcie podporovanej v rámci programu nemožno dosiahnuť inak.

5. V súlade s článkom 153 ods. 3 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 môžu komisii pre vyhodnotenie pomáhať externí experti s platnou osobnou bezpečnostnou previerkou, ak si to vyžaduje pracovný program. Odchylne od článku 242 uvedeného nariadenia sa zoznam nezávislých expertov nezverejňuje.

Článok 9

Oprávnenosť

1. Kritériá oprávnenosti sa stanovujú v súlade s nariadením (EÚ, Euratom) 2024/2509 s cieľom podporiť dosiahnutie cieľov stanovených v článku 3 tohto nariadenia a uplatňujú sa na všetky postupy udeľovania v rámci programu.

2. V rámci postupov udeľovania môžu byť na získanie financovania z prostriedkov Únie oprávnené tieto právne subjekty:

a) subjekty usadené v členskom štáte;

b) subjekty usadené v pridruženej tretej krajine;

c) medzinárodné organizácie;

d) štruktúry SEAP.

3. V prípade akcií podporovaných v rámci programu uvedených v článku 10, s výnimkou akcií uvedených v článku 10 ods. 1 písm. d), sú príjemcami financovania z prostriedkov Únie (ďalej len „príjemcovia“) MSP.

4. S výnimkou akcií uvedených v článku 10 ods. 1 písm. c) príjemcovia:

a) sú usadení v Únii alebo v pridruženej tretej krajine a

b) majú svoje výkonné riadiace štruktúry umiestnené v Únii alebo v pridruženej tretej krajine.

5. Príjemcovia nepodliehajú kontrole zo strany nepridruženej tretej krajiny ani subjektu z nepridruženej tretej krajiny.

6. Infraštruktúra, zariadenia, aktíva a zdroje príjemcov, ktoré sa používajú na účely akcie podporovanej v rámci programu, musia byť počas celého trvania akcie umiestnené na území členského štátu alebo pridruženej tretej krajiny.

7. Ak pre príjemcov zapojených do akcie podporovanej v rámci programu nie sú ľahko dostupné žiadne alternatívy ani žiadna relevantná infraštruktúra, zariadenia, aktíva a zdroje v Únii alebo pridruženej tretej krajine, môžu využívať svoju infraštruktúru, zariadenia, aktíva alebo zdroje, ktoré sú umiestnené alebo v držbe mimo územia členských štátov alebo pridružených tretích krajín, pokiaľ takéto použitie nie je v rozpore s bezpečnostnými a obrannými záujmami Únie a jej členských štátov, a to vrátane dodržiavania zásady dobrých susedských vzťahov, a je v súlade s cieľmi stanovenými v článku 3. Náklady súvisiace s činnosťami, pri ktorých sa využíva takáto infraštruktúra, zariadenia, aktíva alebo zdroje, nie sú oprávnené na podporu z programu.

8. Právne subjekty sa môžu považovať za právne subjekty, ktoré spĺňajú kritériá oprávnenosti uvedené v tomto článku, ak splnili rovnocenné podmienky podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1092 ([24]), (EÚ) 2021/697, (EÚ) 2023/1525 ([25]), (EÚ) 2023/2418 ([26]), alebo (EÚ) 2025/2643 alebo podľa nariadenia Rady (EÚ) 2025/1106 ([27]) za predpokladu, že žiadne následné zmeny splnenie týchto podmienok nespochybňujú.

9. Na získanie financovania z prostriedkov Únie nie sú oprávnené tieto akcie:

a) akcie alebo časti akcií, ktoré sú už plne financované z iných verejných alebo súkromných zdrojov;

b) akcie týkajúce sa vývoja výrobkov a technológií, ktorých používanie, vývoj alebo výroba sú zakázané platným medzinárodným právom;

c) akcie na vývoj smrtiacich autonómnych zbraní bez možnosti reálnej ľudskej kontroly nad rozhodnutiami o výbere cieľa a spustení útoku pri vykonávaní útokov na ľudí, a to bez toho, aby bola dotknutá možnosť poskytnúť financovanie z prostriedkov Únie na akcie na vývoj systémov včasného varovania a na protiopatrenia na obranné účely;

d) akcie súvisiace s kazetovou muníciou.

Článok 10

Oprávnené akcie

1. Akciami oprávnenými na financovanie v rámci programu sa plnia ciele stanovené v článku 3 a môžu mať jednu alebo viacero z týchto foriem:

a) podpora rýchleho vývoja vznikajúcich prelomových obranných výrobkov a v relevantných prípadoch komponentov potrebných na ich výrobu, a to aj v prípadoch, keď sú uvedené výrobky založené na integrácii a prispôsobení civilných technológií s potenciálom dvojakého použitia na obranné účely;

b) podpora uvádzania vznikajúcich prelomových obranných výrobkov na trh, a to aj prostredníctvom podpory agregácie dopytu a špecializovaného a iteratívneho testovania a demonštrácií v teréne so zapojením a spätnou väzbou koncových používateľov, najmä prostredníctvom nadväzovania kontaktov;

c) podpora zmeny miesta usadenia subjektu alebo jeho výkonnej riadiacej štruktúry do Únie alebo do pridruženej tretej krajiny v záujme účinného vykonávania akcií uvedených v písmenách a) a b), ak bol subjekt predtým usadený alebo ak bola jeho výkonná riadiaca štruktúra umiestnená v nepridruženej tretej krajine;

([24]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1092 z 18. júla 2018, ktorým sa zriaďuje Program rozvoja európskeho obranného priemyslu zameraný na podporu konkurencieschopnosti a inovačnej kapacity obranného priemyslu Únie (Ú. v. EÚ L 200, 7.8.2018, s. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1092/oj).

([25]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/1525 z 20. júla 2023 o podpore výroby munície (Ú. v. EÚ L 185, 24.7.2023, s. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1525/oj).

([26]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/2418 z 18. októbra 2023 o zriadení nástroja na posilnenie európskeho obranného priemyslu prostredníctvom spoločného obstarávania (EDIRPA) (Ú. v. EÚ L, 2023/2418, 26.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2418/oj).

([27]) Nariadenie Rady (EÚ) 2025/1106 z 27. mája 2025 ktorým sa zriaďuje Nástroj bezpečnostnej akcie pre Európu posilnením európskeho obranného priemyslu (SAFE) (Ú. v. EÚ L, 2025/1106, 28.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj).

d) podpora potrebná na účinné vykonávanie akcií uvedených v písmenách a) a b), okrem iného vrátane:

i) kvalifikácie;

ii) certifikácie;

iii) prístupu k infraštruktúre;

iv) prístupu k inovačným výrobným kapacitám a procesom;

v) podpory investičnej pripravenosti;

vi) rozvoja zručností;

vii) obstarávania štúdií a

viii) budovania ekosystémov a posilňovania činností vrátane podpory spolupráce medzi MSP a hlavnými dodávateľmi európskeho obranného priemyslu, systémovými integrátormi a subdodávateľmi prvej úrovne.

2. Z programu sa môže poskytovať podpora na akcie týkajúce sa rýchlej modernizácie existujúcich výrobkov a technológií za predpokladu, že na využívanie už existujúcich informácií, práv duševného vlastníctva alebo iných práv potrebných na vykonávanie akcie sa priamo alebo nepriamo prostredníctvom jedného alebo viacerých sprostredkovateľských právnych subjektov nevzťahuje obmedzenie zo strany nepridruženej tretej krajiny alebo subjektu z nepridruženej tretej krajiny, ak by uvedené obmedzenie bránilo účinnému vykonávaniu akcie.

3. Ak je to možné a vhodné, príjemcovia využívajú zrýchlený prístup k testovacím a experimentálnym zariadeniam Únie a k podnikateľskému akcelerátoru programu EÚ pre inovácie v oblasti obrany (ďalej len „program EUDIS“).

4. Akcie podporované z programu nesmú byť v rozpore s bezpečnostnými a obrannými záujmami Únie a jej členských štátov, ako sú stanovené v rámci spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky (SZBP) podľa hlavy V Zmluvy o Európskej únii, ani s dodržiavaním zásady dobrých susedských vzťahov.

Článok 11

Kritériá udeľovania

1. V relevantných a vhodných prípadoch v závislosti od povahy postupu udeľovania a v súlade s nariadením (EÚ, Euratom) 2024/2509 sa kritériá na vyhodnotenie návrhov stanovia v pracovnom programe uvedenom v článku 16 tohto nariadenia a zohľadňujú tieto prvky:

a) potenciál narušenia v oblasti obrany posúdený vzhľadom na rozsah, v akom sa navrhované riešenie odchyľuje od súčasných technologických základov;

b) kvalita návrhu a schopnosť žiadateľa vykonať akciu uvedenú v článku 10;

c) vplyv v oblasti obrany s ohľadom na potreby členských štátov a pridružených tretích krajín, najmä so zreteľom na nákladovú efektívnosť, rýchlosť dodania a pripravenosť na operačné použitie, v relevantných prípadoch aj kybernetickobezpečnostnú odolnosť.

2. Okrem prvkov uvedených v odseku 1 tohto článku sa v pracovnom programe uvedenom v článku 16 môže zohľadniť aj zvýšenie bezpečnosti dodávok pre dodávateľské reťazce vznikajúcich prelomových obranných výrobkov a technológií.

3. V pracovnom programe uvedenom v článku 16 sa stanovia ďalšie podrobnosti týkajúce sa uplatňovania kritérií na vyhodnotenie návrhov uvedených v odseku 1 tohto článku, pričom sa zohľadnia ciele výzvy na predkladanie návrhov a výberový postup a postup vyhodnotenia.

Článok 12

Výberový postup a postup udeľovania

1. S cieľom zabezpečiť, aby sa akcie uvedené v článku 10 mohli účinne vykonávať bez zbytočného odkladu, sa v pracovnom programe môžu určiť postupy udeľovania v rámci priameho alebo nepriameho riadenia, ktoré podliehajú zrýchlenému a zjednodušenému postupu.

2. Odchylne od článkov 199, 201 a 203 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509, ktoré sa týkajú grantov, a od článku 170 ods. 1 písm. b) a c) a článku 170 ods. 2 uvedeného nariadenia, ktoré sa týkajú verejného obstarávania, sa v pracovnom programe môže stanoviť, že v prípadoch v ňom uvedených sa na postupy udeľovania uplatňujú tieto podmienky:

a) požiadavky vzťahujúce sa na rozhodnutie o udelení a podpísanie právnych záväzkov sa obmedzia na predbežné hodnotenie kritérií na vyhodnotenie návrhov a kritérií vylúčenia;

b) rozhodnutie o udelení sa môže prijať výlučne na základe vlastného vyhlásenia žiadateľov a uchádzačov týkajúcich sa kritérií oprávnenosti a podmienok účasti, najmä v súvislosti s kontrolou, a to bez toho, aby sa počas predbežného hodnotenia vyžadovala príslušná podporná dokumentácia;

c) Komisia dokončí záverečné hodnotenie bez zbytočného odkladu;

d) výsledky predbežného hodnotenia sa oznámia žiadateľom a uchádzačom v lehote stanovenej v pracovnom programe a

e) rozhodnutie o udelení sa prijme v lehote stanovenej v pracovnom programe.

3. Ak sa v záverečnom hodnotení uvedenom v odseku 2 písm. c) zistí, že príjemca nespĺňa všetky kritériá oprávnenosti a podmienky účasti, právny záväzok sa ukončí. Platby sa uskutočnia až po ukončení záverečného hodnotenia.

4. V pracovnom programe možno stanoviť cielené dvojfázové postupy udeľovania uplatňujúce zásadu „zdola nahor“ v súlade s týmito pravidlami:

a) v prvej fáze:

i) možno výzvu na vyjadrenie záujmu vyhlásiť bez spresnenia druhu činností alebo nástroja plnenia rozpočtu, ktoré sa majú použiť, aby žiadatelia a uchádzači mohli predkladať návrhy projektov alebo ponuky tovaru, prác či služieb, ktoré by mohli prispieť k cieľom tohto nariadenia, ako sa stanovujú v pracovnom programe uvedenom v článku 16;

ii) pri vyhodnocovaní a určovaní poradia úspešnosti návrhov a ponúk sa prihliada na spoločné kritériá na vyhodnotenie návrhov stanovené v pracovnom programe, ako je napríklad ich komparatívny prínos k plneniu cieľov;

iii) komisia pre vyhodnotenie určí najvhodnejší nástroj plnenia rozpočtu v rámci priameho alebo nepriameho riadenia a navrhne maximálnu výšku a formu príspevku Únie;

b) v druhej fáze sa žiadatelia a uchádzači, ktorých projekty alebo ponuky boli úspešne vyhodnotené, vyzvú, aby v rámci dostupného rozpočtu upravili a doplnili svoje návrhy alebo ponuky v súlade so závermi komisie pre vyhodnotenie.

5. V záležitostiach, na ktoré sa nevzťahuje odsek 4 sa postup udeľovania riadi pravidlami stanovenými v nariadení (EÚ, Euratom) 2024/2509, ktoré sa vzťahujú na príslušný nástroj plnenia rozpočtu.

6. Komisia udeľuje finančné prostriedky podľa tohto programu prostredníctvom vykonávacích aktov. Uvedené vykonávacie akty sa prijmú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 17 ods. 4.

Článok 13

Stimulačná intervencia

1. Odchylne od článku 9 sa v pracovnom programe môže stanoviť, že postup udeľovania má formu stimulačnej intervencie, na základe ktorej môžu byť kritériá oprávnenosti, ktoré sa týkajú miesta usadenia právnych subjektov zúčastňujúcich sa na programe alebo miesta ich výkonného riadenia, dočasne a podmienečne zastavené.

2. Kritériá oprávnenosti, ktoré boli pozastavené v súlade s odsekom 1 tohto článku, musia byť splnené a splnenie týchto kritérií oprávnenosti sa vyhodnotí v časovom rámci stanovenom v právnom záväzku v zmysle článku 2 bodu 39 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509. Financovanie z prostriedkov Únie sa poskytne po splnení všetkých kritérií oprávnenosti.

3. Ak kritériá oprávnenosti pozastavené v súlade s odsekom 1 nie sú splnené v časovom rámci stanovenom v právnom záväzku uvedenom v odseku 2, akcia podporovaná v rámci programu sa považuje za neoprávnenú a akékoľvek financovanie z prostriedkov Únie sa musí vrátiť v plnej výške.

4. Ak má postup udeľovania formu stimulačnej intervencie, predbežné financovanie sa nevypláca.

5. V pracovnom programe sa stanoví osobitný rozpočet pridelený na postupy udeľovania vo forme stimulačnej intervencie podľa odseku 1. Tento rozpočet predstavuje obmedzenú časť rozpočtu programu, aby sa zachovala cielená a výnimočná povaha tejto podpory.

Článok 14

Miery financovania z prostriedkov Únie

Bez toho, aby bol dotknutý článok 193 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509, sa z programu môže financovať až 100 % oprávnených nákladov.

Článok 15

Vlastníctvo výsledkov

1. Výsledky akcií podporovaných z programu nesmú priamo ani nepriamo prostredníctvom jedného alebo viacerých sprostredkovateľských právnych subjektov podliehať kontrole ani obmedzeniam zo strany nepridružených tretích krajín alebo subjektov z nepridružených tretích krajín, a to ani pokiaľ ide o transfer technológií.

2. Toto nariadenie nemá vplyv na diskrečnú právomoc členských štátov, pokiaľ ide o ich politiky vývozu vojenskej technológie a vybavenia.

3. Transfery technológií sa vykonávajú v plnom súlade so smernicou 2009/43/ES a v relevantných prípadoch nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/821 ([28]).

4. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 2, každý prevod vlastníctva alebo udelenie výhradných licencií nepridruženej tretej krajine alebo subjektu z nepridruženej tretej krajiny v súvislosti s výsledkami dosiahnutými prostredníctvom programu, ktoré sa uskutoční do troch rokov od záverečnej platby v rámci akcie, podlieha predchádzajúcemu oznámeniu a schváleniu Komisiou alebo príslušnými orgánmi členského štátu alebo pridruženej tretej krajiny za podmienok zaručujúcich ochranu bezpečnostných a obranných záujmov Únie a jej členských štátov. Ak je takýto prevod vlastníctva alebo udelenie výhradnej licencie v rozpore s bezpečnostnými a obrannými záujmami Únie a jej členských štátov alebo s cieľmi stanovenými v článku 3, podpora poskytnutá z programu sa vráti.

5. Ak Únia obstaráva štúdiu, všetky členské štáty a pridružené tretie krajiny majú na základe písomnej žiadosti právo na bezplatnú nevýhradnú licenciu na využívanie štúdie.

6. Ak sa financovanie z prostriedkov Únie poskytuje vo forme grantu, inštitúcie, orgány, úrady alebo agentúry Únie, ako aj udeľujúce orgány majú na požiadanie práva na bezplatný prístup k výsledkom, bez toho, aby bolo dotknuté vlastníctvo výsledkov alebo práva duševného vlastníctva k podkladovým informáciám, a to výlučne na účely vypracovania, vykonávania a monitorovania existujúcich politík alebo programov Únie v oblastiach svojej pôsobnosti. Takéto prístupové práva sú obmedzené na nekomerčné a nekonkurenčné využívanie.

Článok 16

Pracovný program

1. Program sa vykonáva prostredníctvom pracovného programu uvedeného v článku 110 ods. 2 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509.

2. V pracovnom programe sa uvedú podrobné kategórie akcií a témy, ktoré sa majú podporovať z programu. Uvedené kategórie musia byť v súlade s cieľmi stanovenými v článku 3.

3. Výzvy v pracovnom programe sa uprednostnia na základe naliehavých a prioritných potrieb v oblasti spôsobilostí, ktoré majú viaceré členské štáty spoločné.

([28]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/821 z 20. mája 2021, ktorým sa stanovuje režim Únie na kontrolu vývozov, sprostredkovania, technickej pomoci, tranzitu a transferu položiek s dvojakým použitím (Ú. v. EÚ L 206, 11.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/821/oj).

4. S výnimkou postupu udeľovania stanoveného v článku 12 ods. 4 pracovný program vo vhodných prípadoch obsahuje funkčné požiadavky a upresňuje sa v ňom forma financovania z prostriedkov Únie podľa článku 8 bez toho, aby sa obmedzila hospodárska súťaž v rámci výziev na predkladanie návrhov.

5. Komisia prijíma pracovný program prostredníctvom vykonávacieho aktu. Uvedený vykonávací akt sa prijme v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 17 ods. 4.

Článok 17

Postup výboru

1. Komisii pomáha výbor. Uvedený výbor je výborom v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

2. Európska služba pre vonkajšiu činnosť a Európska obranná agentúra sa prizývajú na zasadnutia výboru ako pozorovatelia a prispievajú k práci výboru svojimi názormi a odbornými znalosťami.

3. Komisia môže z vlastnej iniciatívy alebo na žiadosť jedného alebo viacerých členských štátov v relevantných prípadoch prizvať zástupcov pridružených tretích krajín, aby sa zúčastnili na zasadnutiach výboru. Zástupcovia pridružených tretích krajín nie sú prítomní, ani sa nezúčastňujú na hlasovaní výboru.

4. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 5 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

5. Ak výbor nevydá žiadne stanovisko, Komisia neprijme návrh vykonávacieho aktu a uplatňuje sa článok 5 ods. 4 tretí pododsek nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

Článok 18

Vzťah k smernici 2009/81/ES

Verejná zákazka zadaná členským štátom na obranný výrobok, ktorý je výsledkom akcie podporovanej v rámci programu alebo projektu, ktorý získal pečať suverenity v súlade s článkom 4 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2024/795, a následné financovanie členským štátom v súlade s článkom 6 tohto nariadenia, sa považuje za zákazku zadanú v rámci programu spolupráce založeného na výskume a vývoji v zmysle článku 13 písm. c) smernice 2009/81/ES.

Článok 19

Zmena nariadenia (EÚ) 2024/795

V článku 4 nariadenia (EÚ) 2024/795 sa odsek 1 nahrádza takto:

„1. Komisia udelí pečať suverenity každému projektu, ktorý prispieva k dosiahnutiu niektorého z cieľov platformy STEP, za predpokladu, že tento projekt bol posúdený a spĺňa minimálne kvalitatívne požiadavky, najmä kritériá oprávnenosti, kritériá vylúčenia a kritériá na vyhodnotenie ponúk stanovené vo výzve na predkladanie návrhov podľa nariadenia (EÚ) 2021/522, (EÚ) 2021/694, (EÚ) 2021/695, (EÚ) 2021/697, alebo nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2026/2387 (*) alebo podľa delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2019/856 (**).

(*) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2026/2387 z 21. októbra 2026, ktorým sa zriaďuje Program pre agilné a rýchle inovácie v oblasti obrany (AGILE) a ktorým sa menia nariadenia (EÚ) 2024/795 a (EÚ) 2026/467 (Ú. v. EÚ L, 2026/2387, 3.11.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2026/2387/oj).

(**) Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2019/856 z 26. februára 2019, ktorým sa dopĺňa smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES, pokiaľ ide o prevádzkovanie inovačného fondu (Ú. v. EÚ L 140, 28.5.2019, s. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2019/856/oj).“

Článok 20

Zmena nariadenia (EÚ) 2026/467

V článku 13 ods. 4 nariadenia (EÚ) 2026/467 sa písmeno f) nahrádza takto:

„f) výrobcovia a subdodávatelia zapojení do výroby výrobkov obranného priemyslu sa môžu považovať za výrobcov a subdodávateľov, ktorí spĺňajú podmienky oprávnenosti uvedené v tomto odseku, ak spĺňajú rovnocenné podmienky podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1092 ([1])*, (EÚ) 2021/697 ([2])*, (EÚ) 2023/1525 ([3])*, (EÚ) 2023/2418 ([4])* alebo (EÚ) 2026/2387 ([5])* alebo podľa nariadenia (EÚ) 2025/1106 a za predpokladu, že žiadne následné zmeny nespochybňujú splnenie týchto podmienok;

([1])* Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1092 z 18. júla 2018, ktorým sa zriaďuje Program rozvoja európskeho obranného priemyslu zameraný na podporu konkurencieschopnosti a inovačnej kapacity obranného priemyslu Únie (Ú. v. EÚ L 200, 7.8.2018, s. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1092/oj).

([2])* Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/697 z 29. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje Európsky obranný fond a zrušuje nariadenie (EÚ) 2018/1092 (Text s významom pre EHP) (Ú. v. EÚ L 170, 12.5.2021, s. 149, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/697/oj).

([3])* Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/1525 z 20. júla 2023 o podpore výroby munície (Ú. v. EÚ L 185, 24.7.2023, s. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1525/oj).

([4])* Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/2418 z 18. októbra 2023 o zriadení nástroja na posilnenie európskeho obranného priemyslu prostredníctvom spoločného obstarávania (EDIRPA) (Ú. v. EÚ L, 2023/2418, 26.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2418/oj).

([5])* Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2026/2387 z 21. októbra 2026, ktorým sa zriaďuje Program pre agilné a rýchle inovácie v oblasti obrany (AGILE) a ktorým sa menia nariadenia (EÚ) 2024/795 a (EÚ) 2026/467 (Ú. v. EÚ L, 2026/2387, 3.11.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2026/2387/oj).“

Článok 21

Uplatňovanie pravidiel o utajovaných skutočnostiach

1. Na vykonávanie tohto nariadenia:

a) členské štáty a pridružené tretie krajiny, na ktorých území sú príjemcovia usadení, posúdia citlivý charakter podkladových a novonadobudnutých informácií, s ktorými sa pracuje počas vykonávania akcií podporovaných v rámci programu;

b) ak tieto informácie podliehajú vnútroštátnemu stupňu utajenia, členské štáty a pridružené tretie krajiny uvedené v písmene a) vytvoria primeraný bezpečnostný rámec v súlade so svojimi vnútroštátnymi zákonmi a inými právnymi predpismi;

c) každý členský štát zabezpečí úroveň ochrany utajovaných skutočností EÚ, ktorá je rovnocenná úrovni, ktorá sa stanovuje v bezpečnostných predpisoch stanovených v rozhodnutí Rady 2013/488/EÚ ([29]);

d) Komisia chráni utajované skutočnosti, ktoré boli získané v súvislosti s programom, v súlade s bezpečnostnými predpismi stanovenými v rozhodnutí Komisie (EÚ, Euratom) 2015/444 ([30]).

2. Komisia sprístupní akreditovaný zabezpečený systém výmeny s cieľom uľahčiť výmenu utajovaných skutočností a citlivých informácií medzi Komisiou a členskými štátmi a pridruženými tretími krajinami a vo vhodných prípadoch aj so žiadateľmi a s príjemcami. V uvedenom systéme sa zohľadnia vnútroštátne bezpečnostné predpisy členských štátov.

Článok 22

Audity

Audity týkajúce sa použitia príspevku Únie vykonávané osobami alebo subjektmi vrátane osôb alebo subjektov, ktoré neboli poverené inštitúciami, orgánmi, úradmi alebo agentúrami Únie, tvoria základ celkového uistenia podľa článku 127 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509. Európsky dvor audítorov preskúmava účty všetkých príjmov a výdavkov Únie v súlade s článkom 287 ZFEÚ.

Článok 23

Poskytovanie informácií, komunikácia a zverejňovanie

1. Príjemcovia priznajú pôvod finančných prostriedkov Únie a zabezpečia ich viditeľnosť, a to aj pri propagácii akcií podporovaných v rámci programu a ich výsledkov, tým, že poskytnú ucelené, účinné a primerané cielené informácie rôznym cieľovým skupinám vrátane médií a verejnosti.

2. Komisia vykonáva informačné a komunikačné akcie súvisiace s týmto nariadením, s akciami podporovaných v rámci programu a s dosiahnutými výsledkami.

3. Finančné zdroje vyčlenené na program môžu prispievať k organizácii činností v oblasti šírenia informácií, nadväzovanie kontaktov a činností zameraných na zvyšovanie informovanosti, a to aj s cieľom otvoriť dodávateľské reťazce na posilnenie cezhraničnej účasti MSP. Takéto činnosti zahŕňajú opatrenia zamerané na zabezpečenie širokej informovanosti o programe a uľahčenie účasti v celej Únii, najmä medzi MSP, startupmi a netradičnými aktérmi v oblasti obrany s obmedzenou predchádzajúcou účasťou na programoch Únie. Činnosti šírenia zahŕňajú opatrenia na informovanie potenciálnych žiadateľov o možnosť zaradenia ich výrobkov do predajného katalógu vojenského materiálu zriadeného podľa nariadenia (EÚ) 2025/2643.

Článok 24

Monitorovanie, hodnotenie a preskúmanie

1. Komisia monitoruje vykonávanie programu a hodnotí jeho účinnosť pri dosahovaní cieľov stanovených v tomto nariadení. Vzhľadom na vysokorizikovú povahu a vysoký potenciál vznikajúcich prelomových inovácií v oblasti obrany sa úspešnosť programu posudzuje na úrovni portfólia.

2. Komisia o vykonávaní programu pravidelne informuje Európsky parlament a Radu.

([29]) Rozhodnutie Rady 2013/488/EÚ z 23. septembra 2013 o bezpečnostných predpisoch na ochranu utajovaných skutočností EÚ (Ú. v. EÚ L 274, 15.10.2013, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2013/488/oj).

([30]) Rozhodnutie Komisie (EÚ, Euratom) 2015/444 z 13. marca 2015 o bezpečnostných predpisoch na ochranu utajovaných skutočností EÚ (Ú. v. EÚ L 72, 17.3.2015, s. 53, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2015/444/oj).

3. Komisia do 1. júla 2028 vypracuje správu, v ktorej vyhodnotí vplyv a účinnosť opatrení podporovaných v rámci programu, a predloží ju Európskemu parlamentu a Rade. Uvedená správa obsahuje informácie o:

a) úrovni účasti MSP;

b) geografickom rozdelení podporovaných subjektov v celej Únii a pridružených tretích krajinách;

c) tematickom rozdelení podporovaných činností;

d) rozpise výdavkov podľa typu akcie;

e) účinnosti postupov udeľovania v porovnaní s referenčnými hodnotami v rámci existujúcich nástrojov;

f) súhrnných údajoch o využívaní produktov financovaných v rámci programu.

Článok 25

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Štrasburgu 21. októbra 2026

Za Európsky parlament	*Za Radu*
predsedníčka	*predseda*
R. METSOLA	T. DOOLEY